

AD 22/25

LIMITE

CONF-ME 9

DOCUMENT DE ADERARE

Subiect: POZIȚIA COMUNĂ A UNIUNII EUROPENE
- Capitolul 11: Agricultură și dezvoltarea rurală

POZIȚIA COMUNĂ A UNIUNII EUROPENE

Capitolul de negociere 11: Agricultură și dezvoltare rurală

Prezenta poziție a Uniunii Europene se bazează pe poziția sa generală pentru Conferința de aderare cu Muntenegrul (AD 23/12 CONF-ME 2) și face obiectul principiilor de negociere adoptate în cadrul acesteia, în special:

- orice opinie exprimată de una dintre părți cu privire la un capitol al negocierilor nu va aduce în niciun fel prejudicii poziției care poate fi adoptată cu privire la alte capitole;
- acordurile - chiar și cele parțiale - la care s-a ajuns pe parcursul negocierilor cu privire la capitole care trebuie examinate succesiv nu pot fi considerate definitive înainte de a se ajunge la un acord global;
- cerințele prevăzute la punctele 24, 28, 41 și 44 din cadrul de negociere.

UE încurajează Muntenegrul să continue procesul de aliniere la acquis-ul UE și să asigure punerea în aplicare și respectarea efectivă a acestuia până la momentul aderării, în special în ceea ce privește operaționalizarea agenției de plăți și a sistemului integrat de administrare și control (IACS), și să elaboreze, înainte de aderare, politici și instrumente cât mai apropiate de cele ale UE, semnalând că dispoziții suplimentare de acquis pot intra în vigoare înainte de aderare.

UE ia act de faptul că Muntenegrul, în pozițiile sale de negociere AD 2/16 CONF-ME 2 și AD 19/25 CONF-ME 6 acceptă acquis-ul UE din cadrul capitolului 11 în vigoare la 1 septembrie 2025, și declară că va fi pregătit să îl pună în aplicare până la data aderării sale la UE, solicitând totodată o serie de măsuri tranzitorii și derogări.

UE subliniază că utilizarea, controlul, monitorizarea și evaluarea corecte ale asistenței UE în cursul perioadei de preaderare vor constitui un indicator-cheie cu privire la capacitatea Muntenegrului de a pune în aplicare acquis-ul în materie de control financiar în ceea ce privește prezentul capitol de negociere.

Ca răspuns general la solicitările Muntenegrului referitoare la perioadele de tranziție, UE reamintește poziția sa generală de negociere, potrivit căreia măsurile de tranziție au un caracter excepțional, sunt limitate în timp și acoperă un domeniu limitat, fiind de asemenea însoțite de un plan cu etape clar definite pentru transpunerea acquis-ului. Acestea nu trebuie să presupună modificarea normelor sau a politicilor UE, să afecteze funcționarea adecvată a acestora sau să determine o denaturare semnificativă a concurenței.

UE consideră că în Actul de aderare ar trebui să se menționeze faptul că, hotărând prin majoritate calificată la propunerea Comisiei și după consultarea Parlamentului European, Consiliul poate efectua adaptări ale dispozițiilor Actului de aderare cu privire la politica agricolă comună care se pot dovedi necesare ca urmare a modificării normelor Uniunii. Astfel de adaptări pot fi efectuate încă înainte de data aderării.

UE consideră că Actul de aderare ar trebui să conțină temeiurile juridice necesare pentru adoptarea măsurilor de tranziție, în condițiile menționate în continuare.

În cazul în care sunt necesare măsuri de tranziție pentru a sprijini trecerea de la regimul în vigoare în Muntenegru la cel decurgând din aplicarea politicii agricole comune în condițiile prevăzute în secțiunile privind agricultura din Actul de aderare, asemenea măsuri se adoptă de către Comisie în conformitate cu procedura comitetului corespunzătoare. Adoptarea acestor măsuri ar trebui să fie posibilă în termen de trei ani de la data aderării, iar aplicarea lor este limitată prin urmare la acest termen. Cu toate acestea, ar trebui să se prevadă că, hotărând în unanimitate pe baza propunerii Comisiei și după consultarea Parlamentului European, Consiliul poate prelungi respectiva perioadă.

În cazul în care măsurile de tranziție se referă la punerea în aplicare a instrumentelor privind politica agricolă comună care nu sunt prevăzute în Actul de aderare și care sunt necesare ca urmare a aderării, acestea urmează să fie adoptate înainte de data aderării, de către Consiliu hotărând cu majoritate calificată la propunerea Comisiei sau, în cazul în care aduc atingere unor instrumente adoptate inițial de către Comisie, sunt adoptate de către Comisie în conformitate cu procedurile necesare pentru adoptarea instrumentelor în cauză.

Cea mai mare parte a acquis-ului din domeniul agriculturii și dezvoltării rurale se aplică în mod direct de la data aderării și, prin urmare, nu necesită transpunere. Cu toate acestea, UE subliniază importanța capitală pe care o are capacitatea Muntenegrului de a pune în aplicare și de a asigura respectarea acquis-ului. Pentru a asigura punerea în aplicare fără probleme a politicii agricole comune la momentul aderării, Muntenegru trebuie să demonstreze, cu suficient timp înainte de aderare, că dispune de capacitatea administrativă necesară punerii în aplicare și asigurării respectării acquis-ului în mod efectiv. UE solicită Muntenegrului să își continue eforturile de punere în aplicare deplină și de asigurare a respectării acquis-ului din cadrul capitolului 11 într-un mod care să asigure aplicarea efectivă și eficientă a acestuia, cu garanții solide împotriva corupției. În acest context, UE va monitoriza îndeaproape progresele înregistrate în realizarea, în special, a planului de punere în aplicare pentru înființarea agenției de plăți și instituirea unui sistem integrat de administrare și control (IACS), în conformitate cu calendarul aferent furnizat de Muntenegru.

Chestiuni orizontale

UE ia act de faptul că Muntenegrul a continuat să își alinieze legislația la acquis-ul UE, inclusiv prin adoptarea, la 31 iulie 2025, a Legii privind punerea în aplicare a măsurilor din cadrul politicii agricole, politicii de dezvoltare rurală și politicii în domeniul pescuitului, care definește statutul juridic, mandatul și structura organizatorică a agenției de plăți.

Legea privind agricultura și dezvoltarea rurală constituie temeiul juridic al politicii agricole a Muntenegrului. Aceasta reglementează toate aspectele legate de dezvoltarea și de obiectivele politicii agricole, inclusiv sprijinul pentru sector și condițiile, registrele și evidențele acestuia. UE ia act de faptul că modificările aduse legii prin care se realizează alinierea suplimentară la acquis-ul UE sunt programate în vederea adoptării până la sfârșitul anului 2025.

UE ia act de faptul că Muntenegrul va avea o singură agenție de plăți pentru agricultură, dezvoltare rurală și pescuit și că a adoptat o ordonanță privind structura internă și organigrama acesteia. Sunt planificate șase birouri regionale, dintre care unul este deja operațional.

UE ia act, de asemenea, de faptul că Muntenegrul a adoptat un plan de punere în aplicare pentru înființarea agenției de plăți și instituirea unui sistem integrat de administrare și control (IACS), în conformitate cu criteriile de referință pentru închidere prevăzute în poziția comună a UE (AD 27/16 CONF-ME 13).

UE ia act de faptul că Muntenegrul intenționează să aibă o agenție de plăți pe deplin funcțională și un IACS disponibil la data aderării. În planul de punere în aplicare, Muntenegrul a elaborat o strategie detaliată care prezintă în mod clar toate sarcinile și activitățile care urmează să fie întreprinse și finalizate în perioada premergătoare aderării. Acest plan are la bază un angajament ferm de consolidare continuă a capacității administrative a Muntenegrului, nevoile bugetare fiind clar definite. UE va monitoriza acțiunile întreprinse de Muntenegrul pentru a urma planul de punere în aplicare și pentru a respecta calendarul acestuia.

UE ia act de faptul că au fost instituite elemente ale unui sistem integrat de administrare și control (IACS). Sistemul necesită în continuare modernizări și elemente noi pentru a realiza alinierea deplină la Regulamentul (UE) 2021/2116 al Parlamentului European și al Consiliului. Sistemul de identificare a parcelelor agricole din Muntenegru, a cărui dezvoltare a început în 2018, devine tot mai amplu ca urmare a unei modernizări preconizate și a achiziției de noi ortofotoplanuri digitale pentru întregul teritoriu. UE reamintește că până la momentul aderării va fi instituit un sistem de monitorizare a suprafețelor, în conformitate cu planul de punere în aplicare.

UE salută realizările Muntenegrului în ceea ce privește punerea în aplicare a Instrumentului UE de asistență pentru preaderare pentru agricultură și dezvoltare rurală (IPARD), care funcționează în această țară din 2018, și încurajează Muntenegru să valorifice aceste rezultate pentru a asigura capacitatea administrativă necesară pentru punerea în aplicare a politicii de dezvoltare rurală a UE până la data aderării. UE subliniază că punerea în aplicare deplină a cerințelor UE în acest domeniu și capacitatea de control reprezintă o condiție preliminară pentru aplicarea măsurilor de dezvoltare rurală care sunt eligibile pentru sprijin din partea UE la momentul aderării.

De asemenea, UE ia act de faptul că Muntenegru a demonstrat progrese suficiente în direcția înființării agenției de plăți și a IACS, inclusiv LPIS, și că Muntenegru este pe deplin angajat în vederea parcurgerii tuturor etapelor care vizează asigurarea unei agenții de plăți și a IACS pe deplin funcționale până la data aderării. UE se așteaptă ca Muntenegru să își continue eforturile pentru a se asigura că sistemele de gestionare și control pentru cheltuielile din cadrul politicii agricole comune (PAC) sunt pe deplin funcționale de la data aderării Muntenegrului la UE cel târziu, asigurând faptul că plățile ajung doar la beneficiarii legitimi.

UE precizează că va monitoriza îndeaproape progresele Muntenegrului în acest sens în perioada următoare și că este posibil să propună includerea în Tratatul de aderare a unor dispoziții de salvagardare adecvate pentru a proteja interesele financiare ale UE.

UE ia act de faptul că Muntenegrul confirmă că nu preconizează probleme în aplicarea sistemului de gestiune partajată, nici în respectarea cerințelor UE cu privire la gestionarea stocurilor publice și disciplina bugetară.

UE ia act de informațiile furnizate de Muntenegru cu privire la **Rețeaua de date privind durabilitatea agricolă (RDDA)**. Va continua actualizarea legislației în vederea alinierii la Regulamentul (UE) 2023/2674 și la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/2746 al Comisiei. UE ia act de faptul că Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Gospodăririi Apelor, prin intermediul Departamentului său pentru analiză economică și piață, este responsabil de sistemul RDDA, colectarea datelor fiind efectuată de serviciile de informare publică. UE ia act de faptul că dezvoltarea sistemului va continua, inclusiv extinderea sa pentru a include date sociale și de mediu în conformitate cu acquis-ul UE.

UE ia act de informațiile furnizate de Muntenegru cu privire la punerea în aplicare a **mecanismelor comerciale și a măsurilor de gestionare a pieței**, astfel cum se prevede în Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului. UE ia act de faptul că acquis-ul referitor la aceste măsuri se va aplica Muntenegrului de la data aderării sale la UE și subliniază că este important ca Muntenegrul să se asigure că dispune de structurile administrative necesare pentru punerea în aplicare și asigurarea respectării acquis-ului în acest domeniu.

UE subliniază că se așteaptă ca Muntenegrul să se alinieze la acquis-ul UE privind lanțul de aprovizionare agroalimentar, astfel încât, până cel târziu la data aderării, Muntenegrul să transpună integral în legislația națională Directiva (UE) 2019/633 privind practicile comerciale neloiale. Acest lucru necesită adoptarea unei legislații care să asigure cel puțin nivelul minim de protecție a furnizorilor prevăzut în directivă și desemnarea unei (unor) autorități competente de aplicare a legii având competențele prevăzute în directivă, și anume să primească și să investigheze plângerile (inclusiv să permită confidențialitatea), să acționeze din oficiu, să solicite informații, să efectueze inspecții, să dispună încetarea încălcărilor și să impună sancțiuni eficiente, proporționale și disuasive. Muntenegrul ar trebui, de asemenea, să asigure cooperarea cu celelalte autorități relevante ale UE din statele membre ale UE care asigură respectarea Directivei privind practicile comerciale neloiale, să desfășoare activități de sensibilizare pentru furnizori și cumpărători și să instituie mecanisme de monitorizare și raportare, astfel încât cadrul să fie pe deplin operațional în prima zi de aderare.

UE ia act de solicitarea Muntenegrului de a avea dreptul să aplice **măsuri de protecție** în cazul unor denaturări grave ale pieței care ar putea surveni în urma aderării la Uniunea Europeană. UE consideră că această chestiune ar trebui abordată la fel ca în timpul extinderii din 2013 (articolul 37 din Actul de aderare al Croației).

UE ia act de faptul că Muntenegrul va institui temeiul juridic pentru aplicarea normelor referitoare la **ajutoarele de stat** în agricultură și sistemul de raportare a ajutoarelor de stat către Comisia Europeană, în conformitate cu acquis-ul UE, până la data aderării. UE subliniază că toate măsurile de ajutor de stat din domeniul agriculturii trebuie aliniată la acquis până la data aderării.

UE ia act de solicitarea Muntenegrului de a continua să acorde ajutorul instituit înainte de aderare pentru o perioadă de tranziție de trei ani de la data aderării la UE, în conformitate cu statutul ajutorului existent, în sensul articolului 108 alineatul (1) din TFUE. Muntenegrul a identificat două scheme de ajutoare de stat pentru producția de lapte crud și pentru prelucrarea laptelui în cadrul exploatației.

UE consideră că, pentru a clasifica, la aderare, ajutorul drept ajutor existent în sensul articolului 1 litera (b) din Regulamentul (UE) nr. 2015/1589 al Consiliului și pentru a avea o viziune de ansamblu asupra tuturor ajutoarelor de stat aplicabile în Muntenegrul, ar trebui ca Actul de aderare să prevadă că Muntenegrul va transmite, înainte de data aderării, informații detaliate cu privire la toate măsurile de ajutor de stat care trebuie considerate ajutor existent. UE consideră, de asemenea, că în capitolul referitor la agricultură din Actul de aderare ar trebui introdusă următoarea clauză specifică în ceea ce privește ajutoarele care fac obiectul articolelor 107 și 108 din TFUE.

Fără a aduce atingere procedurilor referitoare la ajutorul existent prevăzute la articolul 108 din TFUE, schemele de ajutor și ajutorul individual acordate activităților legate de producția, prelucrarea sau comercializarea produselor enumerate în anexa I la TFUE, cu excepția produselor pescărești și a produselor derivate din acestea, puse în aplicare într-un nou stat membru înainte de data aderării și aplicabile în continuare după data respectivă, sunt considerate ajutor existent, în sensul articolului 108 alineatul (1) din TFUE, sub rezerva îndeplinirii următoarelor condiții:

- măsurile de ajutor sunt comunicate Comisiei în termen de patru luni de la data aderării. Comunicarea acestora cuprinde informații referitoare la temeiul juridic al fiecărei măsuri.
- se consideră că măsurile de ajutor și planurile de acordare sau modificare a ajutoarelor comunicate Comisiei înainte de data aderării au fost comunicate la data aderării. Comisia publică lista acestor ajutoare.
- aceste măsuri de ajutor sunt considerate drept ajutor „existent” în sensul articolului 108 alineatul (1) din TFUE până la sfârșitul celui de al treilea an de la data aderării.

Muntenegrul modifică, atunci când este necesar, aceste măsuri de ajutor pentru a se conforma orientărilor aplicate de Comisie, cel târziu până la sfârșitul celui de al treilea an de la data aderării. După data respectivă, orice ajutor declarat incompatibil cu aceste linii directoare se consideră ajutor nou.

UE ia act de faptul că, în temeiul articolului 108 din TFUE, Comisia verifică permanent regimurile ajutoarelor existente din statele membre și poate propune, în orice moment, măsurile utile cerute de dezvoltarea treptată sau de funcționarea pieței interne. În cazul în care Comisia constată, după notificare și prezentarea observațiilor, că un ajutor de stat existent nu este compatibil cu piața internă sau este utilizat în mod abuziv, aceasta decide desființarea sau modificarea ajutorului de către statul în cauză în termenul stabilit. Nerespectarea respectivei decizii a Comisiei va conduce la sesizarea directă a Curții de Justiție a UE.

UE precizează că problema **stocurilor de produse agricole** deținute în Muntenegru la data aderării trebuie abordată din două unghiuri diferite:

- preluarea stocurilor publice de către UE și
- regimul stocurilor aflate în liberă circulație, în special în cazurile în care acestea depășesc nivelul stocurilor normale de report.

De asemenea, UE menționează că, la fel ca în cazul aderărilor anterioare, stocurile naționale de siguranță nu ar trebui luate în considerare în cadrul acestui exercițiu, luându-se în considerare faptul că acestea vor fi menținute o anumită perioadă după aderare.

UE consideră că orice stocuri publice deținute la data aderării și rezultând din politica Muntenegrului de sprijin al pieței ar trebui preluate de UE la o valoare care rezultă prin aplicarea articolului 3 alineatul (1) litera (e) din Regulamentul delegat (UE) nr. 906/2014 al Comisiei de completare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește cheltuielile aferente intervenției publice. Stocurile publice ale Muntenegrului ar trebui să fie eligibile numai cu condiția ca intervenția publică să fie efectuată în UE pentru produsul în cauză la momentul aderării, iar stocurile respective să îndeplinească cerințele relevante în materie de intervenție ale UE.

UE consideră că pentru orice stocuri (atât private, cât și publice) aflate în liberă circulație în Muntenegru la data aderării și care depășesc nivelul care poate fi considerat drept cantitate normală reportată, Muntenegrul ar trebui să efectueze o plată la bugetul UE. Valoarea plății este fixată la un nivel care să reflecte costurile legate de efectele stocului excedentar asupra piețelor produselor agricole. De asemenea, UE consideră că nivelul stocului excedentar ar trebui stabilit pentru fiecare produs, ținând seama de caracteristicile fiecărui produs și de piețele relevante precum și de legislația UE aplicabilă în cazul acestuia. UE consideră că Comisia ar trebui să fie autorizată să pună în aplicare și să execute aranjamentele prezentate anterior.

În ceea ce privește **tranzacțiile speculative**, UE subliniază că eventualele perturbări ale pieței datorate deturnării fluxurilor comerciale determinate de operațiuni abuzive care exploatează condițiile comerciale diferite înainte și după aderare ar trebui abordate cu precauție, prin luarea de măsuri adecvate, de preferință înainte de aderare.

UE consideră că aceste aspecte ar trebui abordate prin includerea unor dispoziții specifice referitoare la măsurile de tranziție care să prevadă în special norme privind tranzacțiile de import și export aflate în desfășurare în momentul aderării și privind impozitarea deținătorilor de stocuri excedentare sau, după caz, la măsurile de tranziție adoptate cu privire la anumite sectoare.

PAC – tipuri de intervenții (plăți directe, intervenții sectoriale, dezvoltare rurală)

UE ia act de solicitarea Muntenegrului în legătură cu pachetul financiar pentru plăți directe.

UE subliniază că alocările Muntenegrului **pentru plăți directe**, precum și pentru **intervențiile sectoriale și dezvoltarea rurală** vor face parte din elementele bugetare generale pentru Muntenegru și vor fi abordate în cadrul capitolului 33 din acquis-ul UE, urmând să fie luate în considerare dispoziții tranzitorii suplimentare, dacă se consideră necesar.

UE ia act de faptul că Muntenegru se așteaptă ca asistența financiară anuală a UE pentru anumite tipuri de intervenții care urmează să fie alocată în conformitate cu articolul 88 alineatul (1) și cu anexa VII la Regulamentul (UE) 2021/2115 al Parlamentului European și al Consiliului să fie calculată pe baza datelor din perioada 2014-2024 privind:

- (a) suprafața înregistrată ca plantație viticolă în sistemul LPIS la data aderării Muntenegrului la UE.
- (b) date din recensământul agricol 2024 privind suprafața viticolă cultivată cu soiuri de struguri de vinificație.
- (c) producția de vin pe an de comercializare.

UE subliniază că alocările Muntenegrului **pentru intervenții sectoriale în sectorul viticol** vor face parte din elementele bugetare generale pentru Muntenegru și vor fi abordate în cadrul capitolului 33 din acquis-ul UE.

UE ia act de faptul că Muntenegru solicită o perioadă de tranziție pentru atingerea cotei minime din contribuția totală a Fondului european de garantare agricolă (FEGA) alocată schemelor pentru climă, mediu și bunăstarea animalelor în temeiul articolului 31 din Regulamentul (UE) 2021/2115, cu un calendar propus pentru creșterea treptată, după cum urmează:

- 10 % în anul aderării;
- 15 % la un an de la aderare;
- 20 % la doi ani de la aderare;
- 25 % la trei ani de la aderare;

UE consideră că această solicitare este acceptabilă, dar subliniază că modalitatea finală de punere în aplicare, odată cu aderarea Muntenegrului, poate fi revizuită pe baza rezultatului discuțiilor privind PAC post-2027.

UE ia act de solicitările Muntenegrului privind o perioadă de tranziție pentru punerea în aplicare a articolului 96 din Regulamentul (UE) 2021/2115 referitor la limita maximă de 13 % pentru sprijinul cuplat pentru venit, care să permită alocarea a până la 30 % din cuantumul total pentru o perioadă de trei ani de la data aderării.

UE consideră că această solicitare este acceptabilă, dar subliniază că modalitatea finală de punere în aplicare, odată cu aderarea Muntenegrului, poate fi revizuită pe baza rezultatului discuțiilor privind PAC post-2027.

UE ia act de solicitarea Muntenegrului ca participarea minimă la contribuția totală FEADR care urmează să fie rezervată pentru inițiativa **LEADER** să fie de 3 % în loc de 5 % astfel cum este definită la articolul 92 din Regulamentul (UE) nr. 2021/2115 al Parlamentului European și al Consiliului.

UE consideră că această solicitare este acceptabilă, dar subliniază că modalitatea finală de punere în aplicare, odată cu aderarea Muntenegrului, poate fi revizuită pe baza rezultatului discuțiilor privind PAC post-2027.

UE ia act de solicitările Muntenegrului de a i se acorda perioade de tranziție pentru introducerea treptată a normelor privind condiționalitatea în temeiul articolelor 12 și 13 din Regulamentul (UE) 2021/2115 în ceea ce privește cerințele legale în materie de gestionare (SMR 1, 2, 3 și 4) și „bunele condiții agricole și de mediu” (GAEC 2 și 8), astfel cum sunt enumerate în anexa III, cu referire la cerințele pe care fermierii trebuie să le îndeplinească în scopul dobândirii dreptului de a primi plăți directe în conformitate cu normele privind condiționalitatea, conform următorului calendar:

- cerințele din cadrul GAEC 2 (protejarea zonelor umede și a turbăriilor), un an de la data aderării;
- cerințele din cadrul GAEC 8 (procentajul minim din suprafața agricolă dedicat zonelor sau elementelor neproductive), un an de la data aderării;
- cerințele din cadrul SMR 1, 2, 3 și 4 (mediu și schimbări climatice legate de apă, biodiversitate și peisaj), trei ani de la data aderării. Acest lucru este în pofida alinierii la obligațiile din cadrul acquis-ului UE referitoare la regulamentele în cauză.

UE consideră că principiul acestei introduceri treptate este acceptabil, deoarece ar facilita stabilirea condiționalității în Muntenegru, iar perioada de tranziție solicitată nu depășește trei ani. UE subliniază că modalitățile finale de punere în aplicare, odată cu aderarea Muntenegrului, pot fi revizuite pe baza rezultatului discuțiilor privind PAC post-2027.

UE ia act de faptul că Muntenegrul solicită să desemneze **zone care se confruntă cu constrângeri naturale (și cu alte constrângeri specifice)** pe teritoriul său, pe baza unui document intitulat „*Study of areas with natural constraints in agriculture and calculation design (Preparation of Calculation)*” [Studiu privind zonele care se confruntă cu constrângeri naturale în agricultură și proiectarea calculelor (pregătirea calculelor)] din 2017.

UE consideră că această solicitare este acceptabilă.

Organizarea comună a piețelor

UE ia act de faptul că Muntenegrul demonstrează progrese continue în alinierea legislației sale la acquis-ul privind organizarea comună a piețelor, în toate sectoarele, inclusiv în ceea ce privește vinul, uleiul de măsline, mierea și standardele de comercializare. În sectorul viticol, un registru electronic al plantațiilor viticole în conformitate cu articolul 145 din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului se apropie de finalizare; s-au înregistrat progrese în ceea ce privește certificarea vinurilor în cadrul sistemului DOP/IGP. S-au înregistrat progrese în ceea ce privește îmbunătățirea raportării prețurilor și a mecanismelor comerciale, iar UE ia act de faptul că Muntenegrul continuă să își alinieze legislația în alte domenii, cum ar fi organizațiile de producători și organizațiile interprofesionale, programul pentru școli și clasificarea carcaselor. UE subliniază importanța realizării alinierii depline la Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 până la data aderării și a asigurării capacității administrative pentru punerea în aplicare și asigurarea respectării acestuia.

UE ia act de faptul că Muntenegrul va avea posibilitatea de a beneficia de finanțare din partea UE pentru programul pentru școli, de la data aderării, programul vizând îmbunătățirea distribuției de produse agricole și a obiceiurilor alimentare ale copiilor.

UE ia act de solicitarea Muntenegrului privind includerea unui produs denumit „**kajmak**” în anexa VII partea III din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului. UE consideră că solicitarea este acceptabilă.

UE ia act de solicitarea Muntenegrului de a i se permite să includă **zonele** sale viticole în apendicele I la anexa VII din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului.

UE subliniază că clasificarea în categoria zonelor viticole ale UE ar trebui determinată pe baza unor date și criterii obiective înainte de aderare, în scopul de a oferi securitate juridică producătorilor de vin din Muntenegru în ceea ce privește operațiunile de îmbogățire și dezacidificare.

UE recunoaște că Muntenegru a furnizat, pentru fiecare dintre principalele sale zone viticole, detalii cartografice (hărți detaliate), împreună cu datele climatologice complete, temperaturile medii lunare, eventualii indici bioclimatici, altitudinile plantațiilor de viță de vie, latitudinea acestora, conținutul de zahăr și aciditatea mustului și tăria alcoolică naturală minimă pentru o perioadă de cel puțin 10 ani. Solicitarea se bazează pe o evaluare obiectivă, bine fundamentată din punct de vedere științific a zonării suprafețelor geografice de producție viticolă, ținând seama de sol, climă și alți factori asociați noțiunii de „terroir”, cum ar fi solul, clima, peisajul, biodiversitatea și interacțiunea acestora cu practicile viticole și oenologice aplicate.

UE ia act de faptul că, pe baza informațiilor furnizate de Muntenegru, solicitarea de a permite includerea zonelor viticole din Muntenegru în apendicele I la anexa VII din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului fi considerată acceptabilă după cum urmează:

în zona viticolă B:

- în Muntenegru, suprafețele cultivate cu viță-de-vie din regiunea Nudo.

în zona viticolă CII:

- în Muntenegru, suprafețele cultivate cu viță-de-vie din următoarele subregiuni:

în regiunea Crnogorski Basen Skadarskog jezera: Crmnica, Podgorički, Bjelopavlići, Riječka nahija, Katunska nahija, Kuči, Piperi;

în regiunea Crnogorsko primorje: Ulcinj, Boka Kotorska, Bar-Budva.”

UE subliniază că apendicele 1 la anexa VII din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului enumeră numai zonele viticole ale statelor membre în care are loc producția comercială de vin.

UE ia act de lista **soiurilor de struguri de vinificație clasificate** de Muntenegru în scopul aplicării articolului 81 și a articolului 120 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului. În conformitate cu articolul 50 alineatul (1) litera (g) din Regulamentul delegat (UE) 2018/273 al Comisiei, statele membre trebuie să notifice Comisiei soiurile de struguri de vin vizate de aplicarea articolului 81 și a articolului 120 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013. În conformitate cu articolul 51 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2018/273, Comisia publică lista soiurilor de struguri de vin clasificate de Muntenegru.

UE ia act de intenția Muntenegrului de a solicita protejarea următoarelor **mențiuni tradiționale** pentru vinurile cu denumire de origine protejată sau cu indicație geografică protejată, în conformitate cu Regulamentul delegat (UE) 2019/33 al Comisiei și cu Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/34 al Comisiei.

- „arhivsko vino” (vin de colecție)
- „rezervisano” (rezervă)
- „probirna berba” (recoltare selectivă)

UE invită Muntenegrul să transmită Comisiei o cerere de protecție a mențiunilor tradiționale care îndeplinesc condițiile prevăzute în capitolul III din Regulamentul delegat (UE) 2019/33 al Comisiei, în conformitate cu articolul 21 din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/34 al Comisiei.

UE ia act de faptul că Muntenegrul se așteaptă să se aducă modificări anexei IV la Regulamentul delegat (UE) 2019/33 al Comisiei în ceea ce privește numele statului, în conformitate cu modificarea statutului de stat al Muntenegrului din 21 mai 2006.

Politica privind calitatea

UE ia act de faptul că Muntenegrul continuă să își alinieze legislația la acquis-ul din acest domeniu. De asemenea, UE ia act de faptul că Muntenegrul a adoptat norme naționale pentru înregistrarea denumirilor ca denumiri de origine, indicații geografice sau specialități tradiționale garantate sau ca mențiuni de calitate facultative pentru produsele agricole. În prezent, 12 denumiri agricole sunt protejate la nivel național. Organismul național de certificare Monteorganica a fost acreditat în mai 2024 în conformitate cu standardul MEST EN ISO/IEC 17065:2020. Muntenegrul își va continua activitățile care vizează alinierea deplină, precum și o mai bună asigurare a respectării legii și întărirea controalelor în ceea ce privește protecția indicațiilor geografice.

UE ia act de faptul că Muntenegrul solicită să i se permită să includă **denumirile de origine și indicațiile geografice** protejate în sectorul vinicol în conformitate cu procedura sa națională, precum și ca acestea să fie înregistrate în registrul electronic al Comisiei Europene (e-Ambrosia), în conformitate cu articolul 22 din Regulamentul (UE) 2024/1143 al Parlamentului European și al Consiliului, după cum urmează: IGP „Crnogorski basen Skadarskog jezera”; DOP „Crmnica”; DOP „Podgorički subregion”; DOP „Bjelopavlići”; DOP „Riječka nahija”; DOP „Katunska nahija”; DOP „Kući”; DOP „Piperi”; IGP „Crnogorsko primorje”; DOP „Ulcinj”; DOP „Boka Kotorska”; DOP „Bar-Budva” și DOP „Nudo”.

UE solicită finalizarea procesului de înregistrare în conformitate cu Regulamentul (UE) 2024/1143 al Parlamentului European și al Consiliului.

UE invită Muntenegrul să depună cererile de înregistrare a denumirilor sus-menționate aferente denumirilor viticole de origine și indicațiilor geografice deja protejate în Muntenegru, sub formă de denumiri de origine protejate și indicații geografice protejate în temeiul Regulamentului (UE) 2024/1143 al Parlamentului European și al Consiliului. Muntenegrul poate depune cereri în conformitate cu articolul 14 alineatul (2) cel târziu la data aderării.

UE ia act de faptul că anterior aderării Muntenegrul va clarifica mențiunile tradiționale care trebuie utilizate pentru fiecare denumire de origine.

UE subliniază că, în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 92 din Regulamentul (UE) 2024/1143, protecția națională a indicațiilor geografice și a denumirilor de origine existentă la data aderării Muntenegrului la UE poate continua timp de 12 luni de la data respectivă. În termen de cel mult 12 luni de la data aderării la UE, Muntenegrul poate prezenta spre înregistrare la nivelul UE respectivele indicații geografice și denumiri de origine protejate la nivel național. În cazul în care o cerere de înregistrare este transmisă Comisiei până la sfârșitul perioadei sus-menționate, protecția națională respectivă încetează la data la care se ia decizia privind înregistrarea (sau, în cazul respingerii cererii, până la epuizarea tuturor căilor de atac). Consecințele unei astfel de protecții la nivel național, atunci când o denumire nu este înregistrată la nivelul Uniunii, reprezintă exclusiv responsabilitatea Muntenegrului. UE subliniază că protecția indicațiilor geografice, a denumirilor de origine și a specialităților tradiționale garantate înregistrate la nivelul UE trebuie asigurată de Muntenegru de la data aderării sale la UE.

Agricultura ecologică

UE ia act de faptul că Muntenegrul a continuat alinierea legislației sale la acquis-ul din domeniul agriculturii ecologice, aliniindu-se la Regulamentul (UE) 2018/848 al Parlamentului European și al Consiliului. Monteorganica efectuează controlul și certificarea în agricultura ecologică în conformitate cu cerințele standardului MEST EN ISO/IEC 17065: (2020) În plus, două laboratoare au fost acreditate să efectueze analize pentru producția ecologică. UE subliniază că este important să se garanteze că în momentul aderării Muntenegrului la UE, există un sistem de control eficient în domeniul agriculturii ecologice, incluzând supravegherea de către o autoritate competentă.

* * *

Având în vedere cele menționate anterior, UE evidențiază faptul că, în acest stadiu, prezentul capitol nu necesită negocieri suplimentare.

UE subliniază faptul că va acorda o atenție deosebită monitorizării tuturor chestiunilor specifice sus-menționate în vederea asigurării consolidării în continuare a capacității administrative a Muntenegrului, a capacității sale de a pune în aplicare și de a asigura respectarea acquis-ului din cadrul acestui capitol, în special în ceea ce privește agenția de plăți, IACS, organizarea comună a piețelor și toate intervențiile PAC. UE subliniază importanța depunerii unui efort continuu și susținut pentru realizarea conformității depline cu acquis-ul până la momentul aderării. O atenție deosebită trebuie acordată legăturilor dintre prezentul capitol și alte capitole de negociere. O evaluare finală a conformității legislației Muntenegrului cu acquis-ul, precum și a capacității de punere în aplicare a acestuia poate fi realizată numai într-o etapă ulterioară a negocierilor. În afara tuturor informațiilor pe care UE le poate solicita pentru negocierile privind prezentul capitol și care trebuie să fie furnizate conferinței, UE invită Muntenegrul să transmită periodic Consiliului de stabilizare și de asociere informații scrise detaliate cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a acquis-ului.

Având în vedere toate considerațiile de mai sus, UE va reveni, dacă va fi necesar, asupra acestui capitol la momentul potrivit.

UE ia act de faptul că Muntenegrul, în pozițiile sale de negociere AD 2/16 CONF-ME și AD 19/25 CONF-ME 6, acceptă acquis-ul din cadrul capitolului 11 în vigoare la 1 septembrie 2025. În plus, UE ia act de faptul că Muntenegrul declară că va continua procesul de aliniere la acquis și va fi pregătit să îl pună în aplicare până la data aderării sale la Uniunea Europeană, solicitând totodată o serie de măsuri tranzitorii și derogări.

În plus, UE reamintește faptul că în perioada cuprinsă între 1 septembrie 2025 și data aderării ar putea să apară noi elemente de acquis.

**PROIECT - MODIFICĂRI ALE LEGISLAȚIEI CARE REZULTĂ DIN PROIECTUL DE
POZIȚIE COMUNĂ A UE**

Actul privind condițiile de aderare a Republicii Muntenegru, precum și adaptările la Tratatul privind Uniunea Europeană, la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și la Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice

ARTICOLUL [XX]

Hotărând prin majoritate calificată la propunerea Comisiei și după consultarea Parlamentului European, Consiliul poate efectua adaptările dispozițiilor acestui act cu privire la politica agricolă comună care s-ar putea dovedi necesare ca urmare a modificării normelor Uniunii, inclusiv adoptarea de noi norme. Aceste adaptări se pot efectua înainte de data aderării.

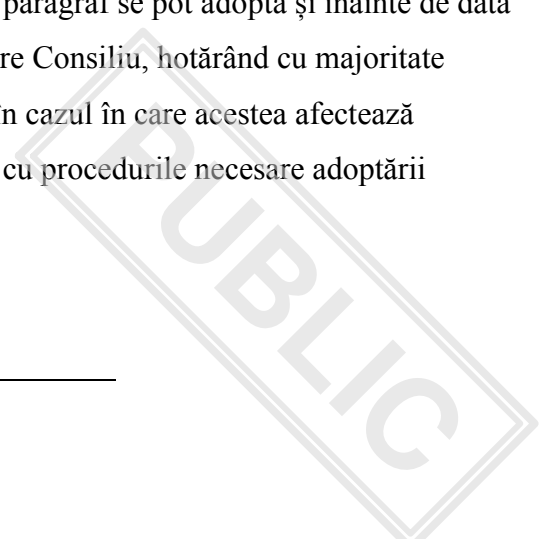
ARTICOLUL [XX]

În cazul în care sunt necesare măsuri de tranziție pentru a sprijini trecerea de la regimul în vigoare în Muntenegru la cel decurgând din aplicarea politicii agricole comune în condițiile prevăzute în prezentul act, asemenea măsuri se adoptă de către Comisie în conformitate cu procedura menționată la articolul 229 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 922/72, (CEE) nr. 234/79, (CE) nr. 1037/2001 și (CE) nr. 1234/2007 ale Consiliului¹ în coroborare cu articolul 1037 alineatul (2001) litera (b) din Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie² sau cu procedura pertinentă stabilită în legislația aplicabilă. Măsurile de tranziție prevăzute în prezentul articol pot fi adoptate într-un termen de trei ani de la data aderării, iar aplicarea lor este limitată la acest termen. Consiliul, hotărând în unanimitate la propunerea Comisiei și după consultarea Parlamentului European, poate prelungi această perioadă.

¹ JO L 347, 20.12.2013, p. 671.

² JO L 55, 28.2.2011, p. 13.

Dacă este cazul, măsurile tranzitorii prevăzute la primul paragraf se pot adopta și înainte de data aderării. Adoptarea unor asemenea măsuri se face de către Consiliu, hotărând cu majoritate calificată la propunerea Comisiei sau de către Comisie, în cazul în care acestea afectează instrumente adoptate inițial de Comisie, în conformitate cu procedurile necesare adoptării instrumentelor în cauză.

Lista menționată la articolul [xx] din Actul de aderare: adaptări ale actelor adoptate de instituții

[X.] AGRICULTURĂ

32013R1308: **Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului** din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 922/72, (CEE) nr. 234/79, (CE) nr. 1037/2001 și (CE) nr. 1234/2007 ale Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 671)

(a) Anexa VII se modifică după cum urmează:

a. În partea III, la punctul 2 se adaugă următorul text:

„(xvii) kajmak;”

b. Apendicele I se modifică după cum urmează:

i. La punctul 2, se adaugă următorul alineat:

„(i) în Muntenegru, suprafețele cultivate cu viță-de-vie din regiunea Nudo”

ii. La punctul 4, se adaugă următorul alineat:

„(h) în Muntenegru, suprafețele cultivate cu viță-de-vie din următoarele subregiuni:

- în regiunea Crnogorski Basen Skadarskog jezera: Crmnica, Podgorički, Bjelopavlići, Riječka nahija, Katunska nahija, Kući, Piperi;
- în regiunea Crnogorsko primorje: Ulcinj, Boka Kotorska, Bar-Budva.”

32021R2115: **Regulamentul (UE) 2021/2115 al Parlamentului European și al Consiliului** din 2 decembrie 2021 de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în cadrul politicii agricole comune (planurile strategice PAC) și finanțate de Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1305/2013 și (UE) nr. 1307/2013 (JO L 435, 6.12.2021, p. 1)

(a) La articolul 92, se adaugă următorul alineat:

„(3). Pentru Muntenegru, un procent de cel puțin 3 % din contribuția totală a FEADR la planul strategic PAC prevăzută în anexa XI este rezervat pentru inițiativa LEADER.

Pe toată perioada planului strategic PAC al Muntenegrului, cheltuielile totale din FEADR pentru dezvoltare rurală, altele decât cele pentru inițiativa LEADER, astfel cum se prevede în planul financiar în conformitate cu articolul 112 alineatul (2) litera (a), nu depășesc 97 % din contribuția totală a FEADR la planul strategic PAC prevăzută în anexa XI. Plafonul financiar respectiv, după ce este aprobat de Comisie în conformitate cu articolul 118 sau 119, constituie un plafon financiar stabilit prin dreptul Uniunii.”

(b) La articolul 96 alineatul (2), se adaugă următorul alineat:

„Pentru Muntenegru și pentru primii trei ani de cerere de la aderare, * acesta este limitat la maximum 30% din cuantumul stabilit pentru Muntenegru în anexa IX.”

* în funcție de data exactă a aderării, anii de cerere vor trebui definiți în textul final.

(c) La articolul 97, se adaugă următorul alineat:

„(1a) Prin derogare de la alineatul (1), următorul procent din alocările prevăzute în anexa IX pentru Muntenegru este rezervat pentru eco-schemele menționate în titlul III capitolul II secțiunea 2 subsecțiunea 4:

- cel puțin 10 % din alocarea pentru anul calendaristic al aderării Muntenegrului
- cel puțin 15 % din alocarea pentru primul an calendaristic care urmează anului calendaristic al aderării Muntenegrului
- cel puțin 20 % din alocarea pentru al doilea an calendaristic care urmează anului calendaristic al aderării Muntenegrului”

(d) La articolul 118 alineatul (1), se adaugă următorul paragraf:

„Până la [zz ll aa], Muntenegru prezintă Comisiei o propunere de plan strategic PAC care conține elementele menționate la articolul 107.”

(e) Anexa III se modifică după cum urmează:

a. La rubrica referitoare la „GAEC 2”, se adaugă următoarea notă de subsol:

„1a Muntenegru poate prevedea în planul său strategic PAC că această condiție GAEC va fi aplicabilă numai începând cu anul de cerere* care urmează anului aderării. În acest caz, Muntenegru demonstrează că întârzierea este necesară pentru instituirea sistemului de management în conformitate cu o planificare detaliată.”

- b. La rubricile pentru „SMR 1”, „SMR 2”, „SMR 3” și „SMR 4”, se adaugă următoarea notă de subsol:

„1a Muntegrul poate prevedea în planul său strategic PAC că această condiție SMR va fi aplicabilă numai începând cu anul de cerere* care urmează anului aderării. În acest caz, Muntegrul demonstrează că întârzierea este necesară pentru instituirea sistemului de management în conformitate cu o planificare detaliată.”

- c. La rubrica referitoare la „GAEC 8”, se adaugă următoarea notă de subsol:

„1a Muntegrul poate prevedea în planul său strategic PAC că această condiție GAEC va fi aplicabilă numai începând cu anul de cerere* care urmează anului aderării. În acest caz, Muntegrul demonstrează că întârzierea este necesară pentru instituirea sistemului de management în conformitate cu o planificare detaliată.”

* în funcție de data exactă a aderării, anii de cerere vor trebui definiți în textul final.

Lista menționată la articolul [xx] din Actul de aderare: alte dispoziții permanente

[X.] AGRICULTURĂ

(a) Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, partea a treia titlul III, Agricultură și pescuitul

- (1) Orice stocuri publice deținute la data aderării de către Muntenegru și rezultând din politica sa de sprijin al pieței sunt preluate de UE la valoarea care rezultă prin aplicarea articolului 3 alineatul (1) litera (e) din Regulamentul delegat (UE) nr. 906/2014 al Comisiei de completare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește cheltuielile aferente intervenției publice³. Stocurile în cauză sunt preluate numai cu condiția ca intervenția publică pentru produsele respective să fie efectuată în Uniune la data aderării, iar stocurile să îndeplinească cerințele în materie de intervenție ale Uniunii.
- (2) Pentru orice stocuri, indiferent dacă sunt private sau publice, aflate în liberă circulație în Muntenegru la data aderării și care depășesc nivelul care poate fi considerat drept cantitate normală reportată, Muntenegru ar trebui să efectueze o plată la bugetul UE.

Valoarea plății este fixată la un nivel care să reflecte costurile legate de efectele stocului excedentar asupra piețelor produselor agricole.

Nivelul stocului excedentar ar trebui stabilit pentru fiecare produs, ținând seama de caracteristicile fiecărui produs și de piețele relevante, precum și de legislația UE aplicabilă în cazul acestuia.

³ JO L 255, 28.8.2014, p. 1 și OJ L 347, 20.12.2013, p. 549.

- (3) Stocurile menționate la alineatul (1) sunt scăzute din cantitatea care depășește nivelul stocurilor normale reportate.
- (4) Comisia pune în aplicare și execută acordurile menționate la alineatele (1)-(3), în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 103 din Regulamentul (UE) 2021/2116 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune⁴ sau, după caz, în conformitate cu procedurile prevăzute la articolele 19 și 20 din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 922/72, (CEE) nr. 234/79, (CE) nr. 1037/2001 și (CE) nr. 1234/2007 ale Consiliului⁵ sau cu procedura corespunzătoare a comitetului, astfel cum prevede legislația aplicabilă.
- (b) **Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, partea a treia, titlul VII, capitolul 1, Regulile de concurență**

Fără a aduce atingere procedurilor referitoare la ajutorul existent prevăzute la articolul 108 din TFUE, schemele de ajutor și ajutorul individual acordate activităților legate de producția și comercializarea produselor enumerate în anexa I la TFUE, cu excepția produselor pescărești și a produselor derivate din acestea, puse în aplicare în noul stat membru înainte de data aderării și aplicabile în continuare după data respectivă, sunt considerate ajutor existent, în sensul articolului 108 alineatul (1) din TFUE, sub rezerva îndeplinirii următoarei condiții:

- măsurile de ajutor sunt comunicate Comisiei înainte de data aderării. comunicarea acestora cuprinde informații referitoare la temeiul juridic al fiecărei măsuri; se consideră că măsurile de ajutor și planurile de acordare sau modificare a ajutoarelor comunicate Comisiei înainte de data aderării au fost comunicate la data aderării. Comisia publică lista acestor ajutoare.

⁴ JO L 435, 6.12.2021, p. 187.

⁵ JO L 347, 20.12.2013, p. 671.

Măsurile de ajutor sunt considerate ajutoare „existente” în sensul articolului 108 alineatul (1) din TFUE timp de trei ani de la data aderării.

Muntelegrul modifică, atunci când este necesar, aceste măsuri de ajutor pentru a se conforma orientărilor aplicate de Comisie, cel târziu până la sfârșitul celui de al treilea an de la data aderării. După data respectivă, orice ajutor declarat incompatibil cu aceste linii directoare se consideră ajutor nou.

Lista menționată la articolul [] din Actul de aderare: Măsuri tranzitorii

[X.] AGRICULTURĂ

32024R1143: **Regulamentul (UE) 2024/1143 al Parlamentului European și al Consiliului** din 11 aprilie 2024 privind indicațiile geografice pentru vin, băuturi spirtoase și produse agricole, precum și privind specialitățile tradiționale garantate și mențiunile facultative de calitate pentru produsele agricole, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1308/2013, (UE) 2019/787 și (UE) 2019/1753 și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1151/2012 (JO L, 2024/1143, 23.4.2024, p. 66)

La articolul 92, se adaugă următorul alineat:

„(3). În cazul unui nou stat membru aderent, protecția națională a indicațiilor geografice existentă la data aderării sale încetează la [un an de la intrarea în vigoare a Actului de aderare].

Până la data menționată la alineatul (1), noul stat membru aderent este autorizat să prezinte Comisiei, fără a aplica articolul 10 din prezentul regulament, cereri de înregistrare a tuturor indicațiilor geografice deja protejate în temeiul legislației naționale.

În cazul în care o cerere menționată la alineatul (2) este prezentată Comisiei, protecția națională încetează la data la care se ia o decizie privind înregistrarea în temeiul articolului 21 din prezentul regulament. În cazul respingerii cererii de înregistrare, protecția națională continuă până la epuizarea tuturor căilor de atac, dacă este cazul.

În cazul în care, la finalul procesului menționat în prezentul alineat, o denumire nu este înregistrată în temeiul prezentului regulament, consecințele unei astfel de protecții naționale sunt responsabilitatea exclusivă a statului membru în cauză. După caz, după încetarea protecției naționale, statul membru în cauză solicită, fără întârziere, anularea înregistrării indicației geografice corespunzătoare în registrul internațional al Biroului Internațional.

32019R1753: **Regulamentul (UE) 2019/1753 al Parlamentului European și al Consiliului** din 23 octombrie 2019 privind acțiunile Uniunii în urma aderării acesteia la Actul de la Geneva al Acordului de la Lisabona privind denumirile de origine și indicațiile geografice (JO L 271, 24.10.2019, p. 1).

Se adaugă următorul articol:

Articolul 11a

Dispoziții tranzitorii privind denumirile de origine și indicațiile geografice originare din noile state membre aderente care sunt membre ale Actului de la Geneva

- „(1) Statele membre care au aderat la Uniune după aderarea la Actul de la Geneva desemnează Comisia sau Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală, în calitatea lor respectivă, drept singura autoritate competentă, astfel cum se menționează la articolul 3 din Actul de la Geneva.
- (2) Pentru fiecare denumire de origine sau indicație geografică originară dintr-un stat membru astfel cum se menționează la alineatul (1) și înregistrată în registrul internațional, pentru un produs care face parte din domeniul de aplicare al Regulamentului (UE) 2024/1143 sau al Regulamentului (UE) 2023/2411, dar care nu este protejat în temeiul niciunui din regulamentele menționate, statul membru în cauză alege, pe baza unei cereri din partea unei persoane fizice sau a unei entități juridice astfel cum se menționează la articolul 5 alineatul (2) punctul (ii) din Actul de la Geneva sau a unui beneficiar, astfel cum este definit la articolul 1 punctul (xvii) din Actul de la Geneva, ori din proprie inițiativă, să solicite:

(a) înregistrarea respectivei denumiri de origine sau indicații geografice în temeiul regulamentului în cauză; sau

(b) anularea înregistrării respectivei denumiri de origine sau indicații geografice în registrul internațional.

Statul membru în cauză notifică Comisiei alegerea menționată în primul alineat și formulează cererea respectivă în termen de... [un an de la data intrării în vigoare a Actului de aderare].

În cazurile menționate la primul paragraf litera (a), cererea de înregistrare se referă la o denumire de origine protejată sau la o indicație geografică protejată care este identică cu denumirea de origine sau cu indicația geografică înregistrată în registrul internațional.

Dacă nu se depune nicio cerere de înregistrare în termenul stabilit sau dacă cererea de înregistrare în temeiul regulamentului aplicabil este refuzată și căile de atac administrative și judiciare aferente au fost epuizate, statul membru în cauză solicită, fără întârziere, anularea înregistrării respectivei denumiri de origine sau indicații geografice în registrul internațional.”
